

Г. Б. Қозғамбаева

ҚАЗАҚСТАН МУЗЕЙЛЕРІ

Оқу құралы

ӘОЖ 94(574)
КБЖ 63.3(5 қаз)
Қ 57

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
тарих, археология және этнология факультетінің
Ғылыми кеңесі және Редакциялық-баспа кеңесі
шешімімен ұсынылған
(№3 хаттама 17 мамыр 2016 жыл)*

Пікір жазғандар:

тарих ғылымдарының докторы *С.Ә. Смағұлова*
тарих ғылымдарының кандидаты, доцент *Н.К. Алысбаева*
тарих ғылымдарының кандидаты *Д. Қатран*

Қозғамбаева Г.Б.

Қ 57 Қазақстан музейлері: оқу құралы / Г.Б. Қозғамбаева. –
Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 182 б.
ISBN 978-601-04-2398-5

Оқу құралы «5B041900 – Музей ісі және ескерткіштерді қорғау» мамандығының оқу бағдарламасына сәйкес түзілген Оқу құралында Қазақстан Республикасындағы музейлерге сипаттама беріліп, тарихи өлкетану музейлерінің құрылымы мен қызметі туралы мәселелер қарастырылады. Музей ісі және ескерткіштерді қорғау, археология-этнология, тарих мамандығының студенттеріне, музей қызметкерлеріне, жалпы музей ісіне, тарихына қызығушылық танытқан оқырмандарға арналған.

Оқу құралы музей қызметінде және жоғары оқу орындарында Қазақстанның музейлері пәні бойынша лекциялар мен практикалық сабақтар, арнайы курстар жүргізуде пайдалануға болады.

ӘОЖ 94(574)
КБЖ 63.3(5 қаз)

ISBN 978-601-04-2398-5

© Қозғамбаева Г.Б. 2016
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2016

КІРІСПЕ

Музей дегеніміз – ғылым маңызын тудыратын заттарды сақтайтын оның ішіне заттай коллекциялар археологиялық, нумизматикалық суреттер, сонымен қатар өнер туындылары болса, музейдің қойма болуы оны яғни тек тауып, жинап, экспонаттарды реставрациялау мүмкіндіктерімен музей – ұлттық құндылықтарымызды халқымыздың асыл мұраларын пайдалануға ұлықтайтын ғылыми-мәдени ортаны тарихи-мәдени мұраны көздің қарашына дәріптеу бойынша әртүрлі процестерді жұмыс жүргізеді. Болашақ музейлерді оқу орындарында «Музей ісі» мамандығы бойынша дәріс алып, салалық (профильді) музейлерінде кәсіби музейлік білім беру жүйесінде оқығандары басталғанымен, бұл процесс қойылды. 1981 жылы әл-Фараби университетінің тарих факультетіне «Музей ісі» білім бағдарына білім беріліп, тарихи пәндерімен бірге мамандарға музейлерде жұмыс істеу бағдарына «Музей мамандығы» мамандығы бойынша кызматкерлерді даярлауға 1980 жылы 71,2 %-ды құраса, ал 1990 жылдан бастап білімі болған. Бұл көрсеткіштен республика музейлеріндегі кызматкерлердің жоғары білімі болғандығын аңғартады.

Бүгінгі күні республикамыздағы музейлік қызметтері әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық және музееология кафедрасы, М.

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	3
1,2-дәріс. МУЗЕЙЛЕР ЖҮЙЕСІ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК МІНДЕТТЕРІ	7
3,4-дәріс. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ 1920-1940 ЖЫЛДАРДАҒЫ МУЗЕЙ ІСІ ЖӘНЕ ОНЫҢ ДАМУ ЖОЛДАРЫ.....	18
5-дәріс. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ 1945-1985 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ МУЗЕЙ ІСІ ЖӘНЕ ОНЫҢ ДАМУЫ	25
6-дәріс. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ОРТАЛЫҚ МУЗЕЙІ.....	31
7-дәріс. ЖАМБЫЛ ОБЛЫСТЫҚ ТАРИХИ-ӨЛКЕТАНУ МУЗЕЙІ.....	41
8-дәріс. ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСТЫҚ ТАРИХИ-ӨЛКЕТАНУ МУЗЕЙІ.....	49
9-дәріс. АҚТӨБЕ ОБЛЫСТЫҚ ТАРИХИ-ӨЛКЕТАНУ МУЗЕЙІ	58
10-дәріс. ОТЫРАР МЕМЛЕКЕТТІК АРХЕОЛОГИЯЛЫҚ ҚОРЫҚ-МУЗЕЙІ.....	73
11-дәріс. МАҢҒЫСТАУ ОБЛЫСТЫҚ ТАРИХИ-ӨЛКЕТАНУ МУЗЕЙІНІҢ ҚАЛЫПТАСУ ТАРИХЫ.....	86
12-дәріс. ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСТЫҚ ТАРИХИ-ӨЛКЕТАНУ МУЗЕЙІНІҢ ҚАЛЫПТАСУ ТАРИХЫ.....	98
13-дәріс. СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСТЫҚ ТАРИХИ-ӨЛКЕТАНУ МУЗЕЙІ	107

14-дәріс. АТЫРАУ ОБЛЫСТЫҚ
ТАРИХИ-ӨЛКЕТАНУ МУЗЕЙІ.....

15-дәріс. ӨЗІРЕТ СҰЛТАН МЕМЛ
ТАРИХИ-МӘДЕНИ ҚОРЫҚ-МУЗ

ҚАЗАҚСТАН МУЗЕЙЛЕРІ

ГЛОССАРИЙ.....

ҚАЗАҚСТАН МУЗЕЙЛЕРІ ПӘНІ
ЕМТИХАН СҰРАҚТАРЫ.....

ҚАЗАҚСТАН МУЗЕЙЛЕРІ ПӘНІ
ОҚЫТУШЫ БАСШЫЛЫҒЫМЕН
(ОБСӨЖ) СТУДЕНТТІҢ ӨЗІНДІК
ОРЫНДАЛАТЫН ТАПСЫРМАЛА

ҚАЗАҚСТАН МУЗЕЙЛЕРІ ПӘНІ
СТУДЕНТТЕРДІҢ ӨЗ БЕТІНШЕ
ЖҰМЫСТАРЫНЫҢ ТАПСЫРМА

ТЕСТ ТАПСЫРМАЛАРЫ

БИБЛИОГРАФИЯЛЫҚ ТІЗІМ.....